

Informacija za umirovljenike koji žive u inozemstvu

Stanje: Siječnja 2023

www.pv.at

Impresum

Medijski vlasnik i izdavalatelj:

Zavod za mirovinsko osiguranje (PVA)
Friedrich-Hillegeist-Straße 1, 1021 Wien
Telefon: +43 (0) 5 03 03
Internet stranica: www.pv.at
Email: pva@pv.at

Mjesto izdavanja i proizvodnje: Beč

Tisak: PVA

Naslovnica: © istockphoto.com/koya79

Poštovana gospodo!

Poštovani gospodine!

Od sada pripadate krugu umirovljenika o kojima mi brinemo.

Pošto su sa primanjem mirovine povezana razna prava i obveze, za vas je osobito važno da budete informirani o zakonskim osnovima. Stoga vas molimo da pažljivo pročitate ovu brošuru.

Na zahtjev dostavljamo vam ovu brošuru i na engleskom jeziku. Na internetu ćete naći i prijevod na hrvatski, srpski, slovenski, slovački, češki, mađarski, turski, italijanski, španjolski, francuski i engleski jezik, na adresi www.pv.at.

Ovo izdanje temelji se na stanju zakonskih osnova od 1. siječnja 2023.g.

Uz to, za detaljne informacije i pojedinačne konzultacije na raspolaganju vam stoje kvalificirani stručnjaci u pokrajinskom uredu Beč, a u pojedinim zemljama i u posebno određenim danima za prijem umirovljenika koji žive u inozemstvu.

Kao uslužnoj ustanovi koja je orijentirana prema strankama, cilj nam je pomoći Vam brzo i nebirokratski, korištenjem zakonskih mogućnosti.

Vaš Zavod za mirovinsko osiguranje

Sadržaj

Utvrđenje prava na mirovinu.....	6
Rješenje	6
Obavijest	6
Isplata mirovine.....	7
Doznačivanje širom svijeta	7
Doznačivanje u saveznu Republiku Njemačku	7
Obračun i isplata mirovine.....	8
Osobitosti kod starosnih mirovina	9
Uvećana starosna mirovina	9
Osobitosti kod invalidskih mirovina odn.	
mirovina zbog profesionalne nesposobnosti	10
Djelomična mirovina	10
Trajna invalidska mirovina odn. mirovina zbog profesionalne nesposobnosti.....	11
Privremena invalidska mirovina odn. mirovina zbog profesionalne nesposobnosti	11
Zahtjev za nastavak isplate mirovine	12
Naknada za vrijeme rehabilitacije / naknada za vrijeme prekvalifikacije	12
Naknadni pregledi	13
Oduzimanje prava na mirovinu.....	13
Osobitosti kod starosnih, «koridornih» mirovina	
I mirovina po osnovi teškoga rada	14
Ukidanje mirovine.....	14
Vraćanje mirovine	14
Prijelaz u starosnu mirovinu.....	15
Obiteljske mirovine	16
Obiteljske mirovine udovici (udovcu).....	16
Prijaviti promjenu prihoda	19

Obiteljska mirovina udovici (udovcu) za rastavljene supružnike.....	19
Osobitosti kod obiteljskih mirovina udovici (udovcu)	20
Obiteljske mirovine djeci	22
Osobitosti kod obiteljskih mirovina djeci	24
Nadoknada za njegu	25
Dječji doplatak.....	27
Visina	27
Mirovanje mirovine.....	29
Promjena prebivališta	30
Posebne isplate	31
Alikvotiranje	31
Osobenost.....	31
Oporezivanje mirovine	32
Ograničena porezna obveza	32
Državljeni europskog ekonomskog prostora i švicarske.....	32
Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (dba)	33
Zdravstveno osiguranje	34
Prebivalište u jednoj od zemalja europskog ekonomskog prostora odnosno europske unije ili u švicarskoj	34
Prebivalište u zemlji s kojom postoji sporazum	35
Prijava za austrijsko zdravstveno osiguranje	35
Privremeni boravak u Austriji	37
Potvrda o životu.....	38
Obveza predočjenja	38
Dostavljanje potvrde o životu	38
Upute o obvezi javljanja	39
Informacije i savjeti.....	42

Utvrđenje prava na mirovinu

Rješenje

O pravu na mirovinu odlučuje se rješenjem. Ovo rješenje postaje pravomoćno ako vi u roku od tri mjeseca od njegove dostave ne uložite žalbu.

Obavijest

Ako vam je putem "obavijesti" odobren prijedujam mirovine, to znači da još postoje uvjeti za konačno utvrđenje mirovine. Mi se, svakako, trudimo da postupak utvrđivanja završimo što je prije moguće i izdamo rješenje.

Rješenje (obavijest) jeste dokument koji vas legitimira kao nositelja prava na primanje mirovine iz austrijskog zakonskog mirovinskog osiguranja.

Stoga vam preporučamo da taj dokument pažljivo sačuvate.

Isplata mirovine

Isplata mirovine vrši se **unatrag**, svakog prvog u sljedećem mjesecu. Ako taj dan pada u subotu, nedjelju ili na blagdan, mirovina će vam biti doznačena tako da je imate na raspolaganju posljednjeg radnog dana prije toga.

Doznačivanje širom svijeta

Mirovina će se doznačavati putem Deutsche Post AG

- » bezgotovinski na račun/zajednički račun financijske ustanove prema Vašem izboru ili
- » postupkom isplate čekova, putem slanja čeka po naredbi (iznimka: Švicarska i Belgija).

Doznačivanje u saveznu Republiku Njemačku

Mirovina može putem Deutsche Post AG

- » isplatiti se u gotovu ili
- » bezgotovinski na račun/zajednički račun kod financijske ustanove prema vašem izboru.

Ako u idućem periodu budete htjeli promijeniti način doznačivanja mirovine, molimo priopćite nam to pravodobno.

Obračun i isplata mirovine

Kod obračuna mirovine u obzir se uzima i staž osiguranja stečen u nekoj od zemalja članica Europske unije, Europskog ekonomskog prostora (EWR), Švicarske ili nekoj državi s kojom postoji Sporazum o socijalnom osiguranju odn. radni staž kod neke međunarodne organizacije, koji odgovara odredbama koje važe u Austriji. **Austrija u tom slučaju isplaćuje dio mirovine koji otpada na austrijski staž osiguranja.**

Osobitosti kod starosnih mirovina

Uvećana starosna mirovina

Ako se pravo na starosnu mirovinu koristi tek poslije dostizanja starosne granice za redovnu starosnu mirovinu (60. godina života kod žena odn. 65. godina života kod muškaraca), onda se za mjesec kasnijeg korištenja prava – najranije od datuma ispunjavanja minimalnog uvjeta staža – odobrava **uvećana starosna mirovina** (bonifikacija).

Osobitosti kod invalidskih mirovina odn. mirovina zbog profesionalne nesposobnosti

Djelomična mirovina

Ako osoba koja ima pravo na invalidsku mirovinu odn. mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti u jednom kalendarskom mjesecu ima prihod od rada iznad minimalne granica (u 2023. godini: € 500,91), onda se pravo na izračunatu mirovinu za taj kalendarski mjesec preinačuje u pravo na djelomičnu mirovinu. Ukoliko ukupan prihod prijeđe određenu graničnu vrijednost, puna mirovina se umanjuje za priračunati iznos. Inače se odobrava invalidska mirovina odn. mirovina zbog profesionalne nesposobnosti u punom iznosu.

Ako ukupan mjesečni prihod prelazi € 1.357,72 bruto, puna mirovina umanjit će se za priračunati iznos. Priračunati iznos sastoji se od dijelova ukupnog prihoda, pri čemu se za dijelove ukupnog prihoda priračunava

od € 1.357,72	do	€ 2.036,66	30 %
od € 2.036,66	do	€ 2.715,43	40 % i
preko € 2.715,43			50 %

ovih dijelova ukupnog prihoda.

Ovaj priračunati iznos ne smije biti veći od 50 % davanja niti od prihoda od djelatnosti. Ukupan prihod je zbroj pune mirovine (bez posebnog iznosa stupnjevanja) i prihoda od djelatnosti (bruto).

Novo utvrđenje djelomične mirovine vrši se

- » zbog prilagodbe mirovine
- » pri svakom novom uposlenju
- » na poseban zahtjev primatelja mirovine
- » pri provedbi godišnje kompenzacije.

Trajna invalidska mirovina odn. mirovina zbog profesionalne nesposobnosti

Invalidska mirovina odn. mirovina zbog profesionalne nesposobnosti bez vremenskog ograničenja priznaje se samo u slučaju preduvjeta da je usljed tjelesnog odn. duševnog stanja nastala trajna invalidnost odn. profesionalna nesposobnost, i da nije vjerojatno poboljšanje pomoću medicinske ili profesionalne rehabilitacije.

Privremena invalidska mirovina odn. mirovina zbog profesionalne nesposobnosti

Pravo na privremenu invalidsku mirovinu odn. mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti imaju osobe koje su rođene do **31. prosinca 1963.**, ako kod njih postoji privremena invalidnost odn. profesionalna nesposobnost u trajanju od najmanje šest mjeseci. Načelno se pravo na mirovinu priznaje u trajanju od najdulje 24 mjeseca. Ako invalidnost odn. profesionalna nesposobnost postoji i poslije isteka određenog roka, onda se pravo na mirovinu može, na zahtjev, produljiti najviše za još 24 mjeseca, ukoliko se zahtjev za mirovinu podnese u roku od tri mjeseca po isteku prava na mirovinu.

Zahtjev za nastavak isplate mirovine

Ako za vrijeme primanja privremene invalidske mirovine odn. mirovine zbog profesionalne nesposobnosti ne dođe do poboljšanja zdravstvenog stanja, u svrhu nastavka odobravanja mirovine preporuča se da se odgovarajući zahtjev podnese **već tri mjeseca prije prestanka prava prava** na davanje, kako bi se, po mogućnosti, izbjegao prekid primanja mirovine.

Naknada za vrijeme rehabilitacije / naknada za vrijeme prekvalifikacije

Važi za osobe rođene poslije 1. siječnja 1964. godine

Naknada za vrijeme rehabilitacije

U slučaju postojanja privremene invalidnosti odnosno profesionalne bolesti u trajanju od najmanje šest mjeseci, nema se pravo na mirovinu, međutim u slučaju ispunjavanja potrebnih uvjeta se ima pravo na naknadu za vrijeme rehabilitacije.

Naknada za vrijeme prekvalifikacije

Ako se u svezi sa zahtjevom za invalidsku mirovinu ili mirovinu na temelju profesionalne bolesti rješenjem utvrdi zakonsko pravo na poslovne mjere rehabilitacije, u slučaju ispunjavanja drugih uvjeta postoji pravo na naknadu za vrijeme prekvalifikacije.

Naknadni pregledi

Ako se, ovisno o vrsti tegoba, može računati na poboljšanje zdravstvenog stanja, onda će Zavod za mirovinsko osiguranje u primjerenim vremenskim intervalima obaviti odgovarajuće naknadne preglede.

Oduzimanje prava na mirovinu

Priznato pravo na trajnu invalidsku mirovinu odn. mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti može se oduzeti ako se zdravstveno stanje umirovljenika/umirovljenice popravi do te mjere da ne postoje više uvjeti koji opravdavaju odobravanje ovog davanja. Obavljanje privredne djelatnosti može, također, dovesti do provjere invalidnosti odn. profesionalne nesposobnosti, a posljedično i do oduzimanja prava na davanje.

Poslije navršene starosti za redovnu mirovinu (60. godina života za žene, 65. godina života za muškarce) nije više dopušteno oduzimanje mirovine.

Osobitosti kod starosnih, «koridor-nih» mirovina I mirovina po osnovi teškoga rada

Ukidanje mirovine

Prijevremena starosna, «koridorna» mirovina ili mirovina po osnovi teškoga rada prestaje od dana kada osiguranik počne obavljati privrednu djelatnost, čak i u inozemstvu, ako mjesečna **zarada** (bruto) ostvarena od ove djelatnosti prelazi minimalnu granicu.

Vraćanje mirovine

Oduzeta mirovina vraća se u ranijem opsegu sa danom kada je prestala nesamostalna ili samostalna privredna djelatnost, sa mjesečnim prihodom od rada iznad minimalne granice.

Da biste ponovno što prije realizirali isplatu mirovine, odmah nas izvijestite o gore navedenim činjenicama. Minimalna granica zarade u 2023. godini: € 500,91

Prijelaz u starosnu mirovinu

Prijevremena starosna mirovina prelazi, u istom iznosu, **automatski** u starosnu mirovinu sa prvim u mjesecu poslije dostizanja starosne granice za redovnu starosnu mirovinu (60. godina života za žene odn. 65. godina života za muškarce).

Zbog toga nije dopušten zahtjev za starosnu mirovinu ako već postoji pravo na prijevremenu starosnu mirovinu.

© istockphoto.com/AleksanderNakic

Obiteljske mirovine

Obiteljske mirovine odobravaju se preživjelim supružniku (odnosi se i na rastavljenog supružnika) i djeci umrlog roditelja, ako su ispunjeni propisani uvjeti. Djecom se, pod istim uvjetima, smatraju osobe navedene u odjeljku o dječjem doplatku.

Sljedeće odredbe o obiteljskoj mirovini udovici/udovcu primjeniti po smislu i na registrirane partnere u istospolnoj zajednici.

Obiteljske mirovine udovici (udovcu)

Obiteljska mirovina udovici/udovcu izvodi se, načelno, iz one mirovine na koju bi preminuli (rastavljeni) supružnik imao pravo u trenutku smrti.

Pravo od 0 % do 60 %

Visina obiteljske mirovine za udovice/udovce iznosi **između 0 i 60% mirovine** na koju je umrli imao ili bi imao pravo u trenutku smrti.

Za izračunavanje procentne stope mora se stvoriti obračunska osnovica; pri tome se računa **prihod** pokojnika/pokojnice i nasljednika **u zadnje 2 kalendarske godine** prije trenutka smrti osiguranika/osiguranice, podijeljen sa 24.

Ako je u zadnje 2 kalendarske godine došlo do smanjenja prihoda osiguranika/ osiguranice zbog bolesti ili nezaposlenosti, onda se za izračunavanje obračunske osnovice pokojnika uzima prihod u zadnje 4 kalendarske godine prije smrti, podijeljen sa 48, ako je to povoljnije za nasljednike.

Prihod

Prihodima se, pored ostalog, smatraju:

- » prihodi od samostalne ili nesamostalne privredne djelatnosti (u zemlji i inozemstvu);
- » određena primanja javnih funkcionera, ako ta primanja prelaze gornju granicu primanja;
- » redovita novčana davanja (bruto) iz socijalnog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti (npr. mirovina, renta u slučaju nezgoda, nadoknada za bolovanje, nadoknada za nezaposlene);
- » primanja na temelju mirovine odn. zbrinjavanja i slična mirovinska davanja;
- » inozemne mirovine;
- » primanja u smislu zakona o primanjima ili ostale funkcionalne nadoknade;
- » regres za godišnji odmor;
- » kod primanja po osnovi skraćenog radnog vremena pred mirovinu, zbir osnova doprinosa obveznog osiguranja i posebnih isplata, ako je isti viši od iznosa prihoda koji osiguranik prima u isto vrijeme;
- » administrativne mirovine i prijelazne isplate na osnovi socijalnih planova (odn. osnovice doprinosa dobrovoljnog osiguranja koje istodobno postoji, ako su iste više od prihoda koje je pokojnik/pokojnica primao/la).

Uvećanje do 60 %

Pravo na manje od 60 % može se uvećati ovisno o prihodu udovice (udovca).

Ako zbroj osobnog prihoda udovice (udovca) i obiteljske mirovine udovici (udovcu) – osim eventualnog posebnog iznosa povećanja za dobrovoljno dopunsko osiguranje – ne dostiže određenu graničnu vrijednost (u 2023.godini: € 2.220,47), onda se, dokle god postoji taj uvjet, postotak obiteljske mirovine udovici (udovcu) uvećava tako da zbroj osobnih prihoda i obiteljske mirovine udovici (udovcu) dostigne tu graničnu vrijednost.

Uvećanje obiteljske mirovine udovici (udovcu) **dopušteno je do maksimalno 60 %.**

Umanjenje do 0 %

Ako zbroj osobne mirovine i/ili prihoda od zarade, zajedno s obiteljskom mirovinom udovici (udovcu) prijeđe dvostruku mjesečnu osnovicu maksimalnog iznosa, onda se obiteljska mirovina udovici (udovcu) umanjuje za iznos prekoračenja, do nule.

Od 1.1.2013. uzima se dvostruka najviša osnovica doprinosa, koja je vrijedila u 2012. godini (vrijednost u 2012.g. € 8.460,--).

Tako odmjerenoj obiteljskoj mirovini udovici (udovcu) eventualno se dodaje 60 % posebnog iznosa stupnjevanja umrle (umrlog) (za eventualne iznose dobrovoljnog dopunskog osiguranja).

Prijaviti promjenu prihoda

Uvećanje ili umanjenje osobnih prihoda može djelovati na promjenu visine obiteljske mirovine udovici (udovcu). U slučaju promjene prihoda, novo utvrđenje mirovine vrši se, načelno, po službenoj dužnosti, ali svakako u okviru prilagodbe mirovine i na poseban zahtjev.

Obiteljska mirovina udovici (udovcu) za rastavljenе supružnike

Rastavljeni supružnici imaju pravo na obiteljsku mirovinu udovici (udovcu) dokle god ne sklope novi brak, ako im je osiguranik (osiguraniца) u trenutku smrti

- » na temelju sudske presude,
- » na temelju sudskog poravnanja ili
- » na temelju ugovorne obaveze morao/la plaćati uzdržavanje odn. alimentaciju, koja je dospjela prije rastave braka odn.
- » poslije pravomoćnosti rastave do smrti, najmanje za vrijeme posljednje godine prije smrti, plaćao/la redovito (u trajanju od najmanje 10 godina) uzdržavanje za pokrivanje potrebnog uzdržavanja (pravo na uzdržavanje na temelju odnosa prihoda).

Pravo ograničeno uzdržavanjem

Razmjer obiteljske mirovine udovici (udovcu) rastavljenom supružniku ograničen je mjesečnim uzdržavanjem.

Pravo bez ograničenja uzdržavanjem

Obiteljska mirovina udovici (udovcu) pripada u punom iznosu do novog sklapanja braka, ako

- » presuda o rastavi braka sadrži izreku prema § 61 stavak 3 Zakona o braku (tužitelj je isključivi ili pretežni krivac za poremećaj braka),
- » ako je brak trajao najmanje 15 godina i
- » ako je udovica (udovac) u trenutku nastupa pravomoćnosti presude o rastavi braka napunio/la 40.godinu života.

Uvjet navršene 40. godine života u trenutku pravomoćnosti presude o rastavi braka otpada ako je udovica / udovac od tog trenutka nesposobna/nesposoban za privređivanje ili ako nastaje pravo na obiteljsku mirovinu djetetu koje potječe iz rastavljenog braka ili koje su supružnici usvojili zajedno ili ako je u pitanju dijete koje je usvojeno kao pastorče, i ako je dijete od smrti bračnog druga živjelo stalno u zajedničkom domaćinstvu sa udovicom / udovcem. Uvjet zajedničkog domaćinstva otpada ako je dijete rođeno poslije smrti oca.

Osobitosti kod obiteljskih mirovina udovici (udovcu)

Nastavak isplate privremene mirovne

Ako je obiteljska mirovina udovici (udovcu) priznata samo do isteka 30 kalendarskih mjeseci poslije smrti osiguranika/ce, obratiti pozornost na sljedeće navode.

Ako u trenutku prestanka odobravanja mirovine postoji invalidnost, za vrijeme daljnjeg trajanja invalidnosti postoji pravo na mirovinu.

Ali, zahtjev za daljnjim odobravanjem podnijeti najkasnije u roku od 3 mjeseca poslije prestanka odobravanja mirovine. Zahtjev za daljnjim odobravanjem podnijet kasnije, mora se odbiti. Ako se osjećate invalidom, preporučamo da **zahtjev za daljnje odobravanje obiteljske mirovine udovici (udovcu) podnesete prije isteka 30 kalendarskih mjeseci.**

Otpremnina

U slučaju **ponovnog sklapanja** braka, obiteljska mirovina udovici (udovcu) isplaćuje se u vidu jednokratne otpremnine u iznosu od tri-desetpet mjesečnih mirovina (bez kompenzacijskog doplatka).

Ako privremena obiteljska mirovina udovcu (udovici) prestane zbog ponovnog sklapanja braka, otpremnina se ne isplaćuje.

Oživljavanje prava

Ako novi brak prestane usljed smrti muža (žene), rastavom ili prestankom, ili se proglasi ništavnim, pravo na mirovinu ponovo oživljava **na zahtjev,**

- » ako rastava ili prestanak braka nisu uslijedili isključivom ili pretežnom krivnjom udovice (udovca);
- » ako se može smatrati da udovica (udovac) nije kriv/a u slučaju poništenja braka.

Pravo oživljava s prvim u mjesecu poslije podnošenja zahtjeva, ali najranije s prvim u mjesecu koji pada po isteku dvije i pol godine od svojeg jednog prestanka mirovine. Uz oživljenu obiteljsku mirovinu udovici (udovcu) priračunava se odobrena obiteljska mirovina udovici (udovcu) iz novog braka, davanja za uzdržavanje i prihodi koji su udovici (udovcu) dodijeljeni na temelju prestalog ili poništenog braka ili koji dotiču mimo toga. **Privremena obiteljska mirovina udovici (udovcu) ne može se oživjeti.**

Obiteljske mirovine djeci

Obiteljska mirovina za siročad se načelno utvrđuje na temelju one mirovine na koju je / bi umrli otac / umrla majka imao / imala pravo u trenutku smrti.

Visina obiteljske mirovine djeci

Obiteljska mirovina djeci odobrava se za svako dijete umrlog originarnika / umrle osiguranice. Osnovu za obračun obiteljske mirovine djeci čini uvijek 60 % obiteljske mirovine udovici ili udovcu, neovisno o tome da li se ista prima odn. u kojoj visini stvarno doprjeva.

Obiteljska mirovina djeci u slučaju smrti jednog roditelja iznosi 40 posto odn. u slučaju smrti obadva roditelja 60 posto obiteljske mirovine udovici odn. udovcu.

Ako su ispunjeni uvjeti za odobravanje obiteljske mirovine djeci poslije obadva roditelja, onda se odobravaju dvije mirovine.

Do navršene 18. godine života

Djecom se smatraju djeca ili usvojena djeca osiguranice/osiguranika do navršene 18. godine života, kao i pastorčad, ako su živjeli stalno u zajedničkom domaćinstvu s osiguranicom/osiguranikom. Pri tome je nebitno da li dijete već radi ili je u obrazovnom procesu.

Poslije navršene 18. godine života

Obiteljska mirovina djeci iznad 18.godine života dodjeljuje se samo ako dijete

- » pohađa školu ili stručno obrazovanje koji pretežno okupiraju njegovu radnu snagu, najdulje do navršene 27.godine života, a kod studija prima obiteljski doplatak ili ne prima obiteljski doplat, ali ozbiljno i uspješno pohađa redovan studij (§ 2 stav 1 lit. b Zakona o izjednačavanju obiteljskog opterećenja u izdanju od 1.9.1992).
- » radi kao sudionica/sudionik Dobrovoljne socijalne godine, Dobrovoljne godine zaštite okoliša, Austrijske službe koja njeguje sjećanje na holocaust ili mirovne ili socijalne službe u inozemstvu, najdulje do navršene 27. godine života, ili
- » nesposobnim za privređivanje smatra se onaj kod koga je bolest ili ometenost nastupila prije navršene 18. godine života ili tijekom osnovnog ili stručnog obrazovanja, tijekom sudjelovanja u programu socijalnog volontiranja odn. eko- volontiranja, tijekom spomen službe žrtvama holokausta ili tijekom mirovne ili socijalne službe u inozemstvu.

Osobitosti kod obiteljskih mirovina djeci

Nastavak odobravanja

Zahtjev za obiteljsku mirovinu djeci mora se podnijeti u roku od tri mjeseca poslije navršene 18.godine života, kako ne bi došlo do prekida u pravu.

Prestanak prava

Ako više ne postoje uvjeti za nastavak prava, onda se pravo na obiteljsku mirovinu uskraćuje sa istekom mjeseca (obustavlja se isplata mirovine) u kojem je nastupio razlog za uskraćivanje prava. U slučaju prestanka nesposobnosti za privređivanje, produženo pravo na obiteljsku mirovinu prestaje sa posljednjim danom u mjesecu koji slijedi poslije mjeseca kada je dostavljeno rešenje.

Unučad nemaju pravo na obiteljsku mirovinu djeci.

Nadoknada za njegu

Kod uobičajenog boravka u Austriji i primanja osnovnog davanja (npr. mirovine) ili posjedovanja austrijskog državljanstva (odn. državljanstva koje je izjednačeno s austrijskim), može postojati pravo na nadoknadu za njegu ako je podnesen zahtjev i ako su ispunjeni ostali uvjeti. Nadoknada za njegu podijeljena je u sedam stupnjeva, ovisno od potrebnoj njezi.

Na nadoknadu za njegu priračunavaju se sva osnovna davanja koja se odnose na njegu, u Austriji i inozemstvu, kao i određene usluge njege iz neke od zemalja članica EU, Europskog ekonomskog prostora i Švicarske.

Nadoknada za njegu isplaćuje se i ako korisnik preseli u neku od zemalja članica EU, Europskog ekonomskog prostora ili Švicarsku, ako korisnik i dalje podliježe austrijskom zdravstvenom osiguranju.

Osim toga, pravo na nadoknadu za njegu postoji ako je korisnik mirovine emigrirao u periodu od 4. ožujka 1933. do 9. svibnja 1945. iz političkih razloga (sem ako se radi o pripadnosti nacističkom pokretu), iz vjerskih razloga ili zbog austrijskog podrijetla.

Nadoknada za njegu odobrava se na zahtjev i isplaćuje dvanaest puta godišnje, bez odbitaka.

Nadoknada se odobrava najranije sa početkom mjeseca koji slijedi poslije podnošenja zahtjeva. Pravo na nadoknadu za njegu prestaje sa danom smrti podnositelja zahtjeva. U tom kalendarskom mjesecu isplaćuje se proporcionalni dio nadokande za njegu.

Kategoriziranje naknade za njegu vrši se na temelju liječničkog vještačenja i utvrđuje se pravilnikom.

Tablica 1: Visina nadoknade za njegu (7 stupnjeva) iznosi:

Stupanj	Prosječna mjesečna potreba za njegom više od	Visina (mjesečno) 2023
1	65 sati	€ 175,–
2	95 sati	€ 322,70
3	120 sati	€ 502,80
4	160 sati	€ 754,–
Od 5.stupnja potrebni su posebni uvjeti (posebno kvalificirana njega)		
5	180 sati i poseban opseg njege	€ 1.024,20
6	180 sati i vremenski nekoordinirane mjere praćenja tijekom dana i noći ili trajno prisustvo njegovatelja	€ 1.430,20
7	180 sati, i nisu mogući ciljani pokreti ruku i nogu ili se radi o sličnom stanju	€ 1.879,50

Dječji doplatak

Uz mirovinu (osim uz obiteljske mirovine), svakom djetetu odn. usvojenom djetetu umirovljenika / umirovljenice pripada, do navršene 18. godine života, dječji doplatak, a pastorcima i unucima samo ako ispunjavaju posebne uvjete. Ako više osoba imaju pravo na dječji doplatak, onda to pravo jednom korisniku pripada samo jedanput.

Visina

Dječji doplatak za svako dijete iznosi € 29,07 bruto mjesečno.

On može biti i manji ako se austrijska mirovina odobrava samo uz uračunavanje staža osiguranja ostvarenog u inozemstvu.

Do navršene 18.godine života dječji doplatak odobrava se bez obzira na visinu prihoda, čak i ako je dijete sposobno za zaradu.

Poslije navršene 18.godine života dječji doplatak se odobrava samo

- » se nalazi na školskoj ili strukovnoj izobrazbi koja pretežno iziskuje njegovu radnu učinkovitost, najduže do navršene 27. godine života, a kod studiranja se ili prima obiteljski dodatak ili se ne prima obiteljski dodatak, ali se redovan studij obavlja ozbiljno i odlučno (§ 2 stavka 1 lit. b Izjednačavanja obiteljskog opterećenja u obliku od 1.9.1992. godine),
- » radi kao sudionica/sudionik Dobrovoljne socijalne godine, Dobrovoljne godine zaštite okoliša, Austrijske službe koja neguje sjećanje na holocaust ili mirovne ili socijalne službe u inozemstvu, najdulje do navršene 27. godine života, ili

- » nesposobnim za privređivanje smatra se onaj kod koga je bolest ili ometenost nastupila prije navršene 18. godine života ili tijekom osnovnog ili stručnog obrazovanja, tijekom sudjelovanja u programu socijalnog volontiranja odn. eko-volontiranja, tijekom spomen službe žrtvama holokausta ili tijekom mirovne ili socijalne službe u inozemstvu.

Zahtjev za **daljnjom isplatom** dječjeg doplatka **mora** se podnijeti u roku od tri mjeseca poslije navršene 18.godine života, kako ne bi došlo do prekida u pravu.

Ako više ne postoje uvjeti za nastavak prava, onda se isplata dječjeg doplatka uskraćuje sa istekom mjeseca u kojem je nastupio razlog za uskraćivanje prava odn. u slučaju prestanka nesposobnosti za privređivanje, pravo prestaje sa posljednjim danom u mjesecu koji slijedi poslije mjeseca kada je dostavljeno rešenje.

Mirovanje mirovine

Pod posebnim uvjetima dolazi do mirovanja mirovine.

Pod tim se podrazumijeva da pravo na mirovinu u osnovi ostaje, ali se ne isplaćuje umirovljeniku dokle god postoje određene zapreke.

Mirovina miruje za vrijeme trajanje **kazne zatvora dulje od mjesec dana**. Članovi obitelji koji ne snose sakrivnju za kazneno djelo, imaju na zahtjev pravo na dio mirovine.

Osobenost: mirovina ne miruje ako se kazna zatvora izvršava u vidu kućnog pritvora („elektronska narukvica“).

Promjena prebivališta

Ako mijenjate svoje prebivalište, onda nam to javite bez odlaganja i dostavite nam potvrdu o prijavi odn. odjavi prebivališta. Ako se vaše novo prebivalište nalazi u inozemstvu, možda će doći i do izmjena poreza na prihod, zdravstvenog osiguranja ili slično.

Posebne isplate

Uz mirovine za **travanj** odn. **listopad**, **svake godine** dobivate i posebnu isplatu.

Isplata se odobrava u visini mirovine isplaćene za travanj odn. listopad, uključujući i dječji doplatak.

Alikvotiranje

Prva posebna isplata odobrava se samo srazmjerno, ako u mjesecu u kojem se vrši posebna isplata i posljednjih 5 mjeseci prije toga mirovina nije isplaćivana u kontinuitetu. Pri tome se visina posebne isplate umanjuje za šestinu po jednom mjesecu bez isplate mirovine.

Osobenost

Kod obiteljskih mirovina važi sljedeća osobenost: ako je umrla osoba već primala neku mirovinu, i ti mjeseci se računaju kao mjeseci primanja obiteljske mirovine.

Oporezivanje mirovine

Ograničena porezna obveza

Osobe koje nemaju prebivalište niti uobičajeno boravište u Austriji, ili ne borave u Austriji dulje od 6 meseci, podliježu ograničenoj poreznoj obvezi.

Porez na mirovinu izračunava se prema odredbama zakona o oporezivanju prihoda iz 1988. Ne uzima se u obzir iznos umanjenja za jedinog hranitelja obitelji, iznos umanjenja za jedinog odgajatelja, kao i izvesni neoporezivi iznosi (za tjelesno hendikepirane osobe ili za nositelje iskaznice žrtava i službenih potvrda).

Državljeni europskog ekonomskog prostora i švicarske

Državljeni članica Europske unije odn. jedne od država na koju se primjenjuje Sporazum o Europskom ekonomskom prostoru (EWR), mogu se tretirati kao porezni obveznici bez ograničenja, ako njihovi glavni prihodi potječu iz Austrije. Zahtjev u svezi sa tim – za prethodnu kalendarsku godinu – podnijeti Poreznoj upravi.

Tekuća primanja od mirovine i dalje će se oporezivati prema propisima koji važe za ograničene porezne obveznike.

Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (dba)

Za izbjegavanje višestrukog oporezivanja u više država služi Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (DBA). Ovim sporazumom, prava na oporezivanje dijele se između država. Prema sporazumu za izbjegavanje dvostrukog oporezivanja, koji je sklopljen sa pojedinim zemljama, mirovine koje se isplaćuju u inozemstvu oporezuju se samo jednom. Važeći spisak zemalja s kojima je Austrija sklopila sporazum nalazi se na stranici Saveznog ministarstva financija, na adresi www.bmf.gv.at.

Ako sporazum predviđa oporezivanje u državi prebivališta (inozemstvo), na temelju čega se mirovina u Austriji ne oporezuje, prije promjene porezne oznake mora se predložiti uvjerenje o rezidentnosti (nastanjenosti) (obrazac ZS-QU1), ovjereno od inozemnog poreznog organa.

Zdravstveno osiguranje

Prebivalište u jednoj od zemalja europskog ekonomskog prostora odnosno europske unije ili u švicarskoj

Načelno su mjerodavne referentne odredbe VO (EWG) br. 1408/1971 i VO (EWG) br. 574/1972, kao i one iz VO (EG) br. 883/2004 i VO (EG) br. 987/2009, koje vrijede od 1. svibnja 2010. Poslije toga Vi i članci Vaše obitelji koristit ćete, načelno, usluge obveznog zdravstvenog osiguranja kod nositelja zdravstvenog osiguranja Vaše domicilne zemlje, prema pravnim propisima koji vrijede za tog nositelja osiguranja. To je, općenito, slučaj kada primete mirovinu i iz zemlje prebivališta.

Ako u zemlji vašeg prebivališta ne postoji zaštita na temelju zdravstvenog osiguranja, i ako za sprovođenje zdravstvenog osiguranja nije nadležna ni druga involvirana zemlja članica odn. Švicarska, onda ćete vi i članovi vaše obitelji dobijati usluge iz zdravstvenog osiguranja na temelju primanja austrijske mirovine na teret austrijskog zdravstvenog osiguranja. Ove usluge u vidu ispomoći obezbjeđuje također vaš zakonski nositelj zdravstvenog osiguranja u mjestu prebivališta, prema pravnim propisima mjerodavnim za tog nositelja.

Pobliže informacije o tome dobit ćete i kod vašeg nadležnog nositelja mirovinskog odn. zdravstvenog osiguranja u zemlji prebivališta.

Prebivalište u zemlji s kojom postoji sporazum

Mjerodavne su relevantne odredbe dotičnog sporazuma o socijalnoj sigurnosti. Ne sadrže, međutim, svi sporazumi ovu odredbu o zdravstvenom osiguranju umirovljenika. Odgovarajuće odredbe postoje u ovom trenutku sa sljedećim državama:

Bosna i Hercegovina, Crnoj Gori, Hrvatska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Tunis, Turska.

Ako stanujete u nekoj od navedenih država i ne primате mirovinu prema pravnim propisima zemlje vašeg prebivališta, onda ćete vi i članovi vaše obitelji, načelno, dobijati usluge iz zakonskog zdravstvenog osiguranja na teret austrijskog zdravstvenog osiguranja. Ove usluge u vidu ispomoći obezbjeđuje također vaš zakonski nositelj zdravstvenog osiguranja u mjestu prebivališta, prema pravnim propisima mjerodavnim za tog nositelja.

Pobiže informacije o tome dobit ćete i kod vašeg nadležnog nositelja mirovinskog odn. zdravstvenog osiguranja u zemlji prebivališta.

Prijava za austrijsko zdravstveno osiguranje

Za korištenje usluga zakonskog zdravstvenog osiguranja na teret austrijskog zdravstvenog osiguranja, potrebna je prijava kod nadležnog austrijskog zdravstvenog osiguranja, kao i odgovarajući upis kod služnog nositelja zdravstvenog osiguranja u zemlji prebivališta.

Korisnik ne prima mirovinu prema propisima zemlje prebivališta:

Ako živite u nekoj od zemalja članica EU odn. Eurozone ili u Švicarskoj, kao i Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Sjeverna Makedoniji, Crnoj Gori, Srbiji, Tunisu i Turskoj, u okviru postupka utvrđivanja prava na mirovinu obaviti će se provjera uvjeta za prijavu na zdravstveno osiguranje, kao i provjera samog zahtjeva za mirovinu.

Primate mirovinu prema propisima zemlje prebivališta:

Ako živite u nekoj od zemalja članica EU odn. Eurozone ili u Švicarskoj, takva provjera ne vrši se automatski. Zato molimo da nas odmah obavijestite ako u zemlji Vašega prebivališta nemate obvezno zdravstveno osiguranje.

Ako živite u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Sjeverna Makedoniji, Crnoj Gori, Srbiji, Tunisu i Turskoj, zdravstvena zaštita se regulira prema odredbama u zemlji prebivališta. U ovom slučaju nije moguća prijava na austrijsko zdravstveno osiguranje.

Doprinos za austrijsko zdravstvenog osiguranje

U slučaju prijave za austrijsko zdravstveno osiguranje, od svake mirovine, sa izuzetkom obiteljske mirovine deci, odbija se doprinos za austrijsko zdravstveno osiguranje.

Privremeni boravak u Austriji

Ako živite u nekoj od zemalja članica EU odn. Eurozone ili u jednoj od pomenutih zemalja s kojom postoji međudržavni ugovor, odn. u Švicarskoj, Vi i članovi Vaše obitelji možete koristiti hitno potrebne usluge uaturi (liječničku pomoć i njegu u ustanovama). Ove troškove snosi nositelj zdravstvenog osiguranja zemlje Vašeg prebivališta.

Pobliže informacije o tome dobit ćete i kod vašeg nadležnog nositelja zdravstvenog osiguranja u zemlji prebivališta.

Potvrda o životu

Obveza predodjenja

Za isplatu mirovina umirovljenicima koji stanuju u inozemstvu, zahtjeva se jednom godišnje predodjenje potvrde o životu.

Od obveze podnošenja oslobođeni su oni umirovljenici i umirovljenice koji imaju prebivalište u Njemačkoj, čija austrijska mirovina se isplaćuje u Njemačku.

Dostavljanje potvrde o životu

Slanje formulara vrši se jednom godišnje, i to uvijek u siječnju svake godine; formular se mora odmah potpisan i ovjeren vratiti Zavodu za mirovinsko osiguranje. „Izjava o odnosima privređivanja i dohotka“ zahtjeva se samo onda ako bi neki daljnji dohodak imao posljedice na isplatu mirovine.

Ako kompletno popunjen i ovjeren obrazac ne bude odmah dostavljen Zavodu za mirovinsko osiguranje, mirovina se ne može isplaćivati.

Formular **Lebensbestätigung (Potvrda o životu)** (na više jezika) možete naći i na internetu, na adresi www.pv.at.

Upute o obvezi javljanja

Zakonske odredbe obvezuju sve primatelje isplata i podnositelje zahtjeva da hitno prijave svaku promjenu koja je u svezi s pravom na primanje davanja, sa visinom davanja ili prebivalištem.

Molimo da nas u roku od 7 dana obavijestite (kod prava na obiteljsku mirovinu za djecu u roku od 2 tjedna)

- » o početku privredne djelatnosti i visini zarade, u slučaju primanja dječjeg doplatka i početku privredne djelatnosti djeteta
- » o svakoj promjeni visine vaše zarade
- » o primanju zamjene za regres za godišnji odmor (otpremna/ obeštećenje za godišnji odmor) ili otpremnini u slučaju otkaza

Molimo da nas u roku od 2 tjedna prijaviti

- » promjenu prebivališta, svaku promjenu imena kao i vjenčanje odnosno upis partnerstva
- » svako priznavanje, novo utvrđivanje (izuzev usklađivanja mirovine ili rente) ili gubitak mirovine odnosno rente od neke druge (domaće odnosno inozemne) ustanove
- » primanje naknade za bolovanje iz austrijskog zdravstvenog osiguranja
- » zatvorsku kaznu koja traje duže od jednog mjeseca
- » u slučaju primanja udovičke mirovine odnosno mirovine za preostale upisane partnere i prijem novčane naknade iz austrijskog osiguranja za slučaj nesreće (odnosno zaštite u slučaju nesreće) ili osiguranja za neuposlone kao i primanje austrijskog ili inozemnog mirovinskog užitka ili užitka za zbrinjavanje iz činovničkog ili sličnog radnog odnosa, primanje činovničke mirovine ili slične mirovinske naknade na temelju (mirovinskog) pravila službe ili ugovorno zajamčene mirovine poslodavca kao i promjene ili prestanak navedenih plaćanja
- » kod primanja obiteljske mirovine za djecu ili dječjeg doplatka i promjenu imena ili adrese djeteta (siročeta), sticanje ili gubitak prava na obiteljski dodatak, vjenčanje odnosno upis partnerstva (smrt) djeteta (siročeta) kao i početak služenja vojnog roka ili civilne službe, promjene u osobnim prihodima djeteta (siročeta) odnosno prestanak ili prekid studija, naobrazbe ili dragovoljnog rada (ako je dijete / siroče već navršilo 18. godinu života) kao i prestanak postojeće radne nesposobnosti

Molimo da nas u roku od **4 tjedna obavijestite**

- » o svakoj promjeni vezanoj za uvjete za primanje naknade za nje-gu (npr. dalje novčane naknade kao dodatak za slijepce i sl.)

Izvješće

Pravovremenom prijavom izbjegavate prekomjerna primanja! vašu prijavu će primiti svaki ured Zavoda za mirovinsko osiguranje.

Molimo vas da obratite pozornost na to da će se u slučaju zakašnjelog javljanja tražiti povrat prekomjerno isplaćenih iznosa!

Informacije i savjeti

Za vaše želje i pitanja u svezi sa mirovinama stojimo vam na usluzi radnim danima, od ponedjeljak do srijede, u vremenu od 7.00 h do 15.30 h po srednjoevropskom vremenu, četvrtak u vremenu od 7.00 h do 18.00 h po srednjoevropskom vremenu i petak u vremenu od 7.00 h do 15.00 h po srednjoevropskom vremenu, na broj telefona **+43 (0) 503 03**.

Molimo šaljite Vaše pismene upite na

Pensionsversicherungsanstalt Landesstelle Wien

Friedrich-Hillegeist-Straße 1

1021 Wien, Österreich

Možete nam, također, poslati elektronsku poštu na adresu pva-lsw@pv.at.

Informacije i savjete dobit ćete i **u danima primanja stranaka** od strane Zavoda za mirovinsko osiguranje, koji se trenutačno održavaju u sljedećim državama:

Njemačka, Italija, Hrvatska, Liechtenstein, Švicarska, Srbija, Slovenija, Slovačka, Mađarska, Češka

Na razgovor ponijeti osobnu iskaznicu radi utvrđivanja identiteta!

Aktualne informacije u pitanjima mirovine kao i mjesto i vrijeme održavanja informativnih dana za stranke naći ćete na stranici www.pv.at.

Rješenje (obavijest) sadrži vaš "broj osiguranja" (Versicherungsnummer). Molimo da ovaj broj osiguranja bezuvjetno navedete u svakoj korespondenciji. Time olakšavate pronalaženje spisa i omogućavate brzo rješavanje vaše predstavke.

Molimo obratiti pozornost!

Ova opća informacija ne može zamijeniti osobno savjetovanje. Suradnice i suradnici ureda za mirovinsko osiguranje Vam za to rado stoje na raspolaganju. Adrese i brojeve telefona ćete naći na stranici www.pv.at/kontakt.

Informacije o međunarodnim danima informacija naći ćete na: [www.pv.at/internationale Sprechstage](http://www.pv.at/internationale_Sprechstage)

Molimo da na Vaše osobno savjetovanje ponesete osobni dokument kao dokaz identiteta. Mnoge dalje informacije ćete naći na www.pv.at.